

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

PODPORA DĚTÍ A ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM VE ŠKOLÁCH: AKTÉŘI ZMĚN

PROGRAM 22. 5. 2019

9.00 – 9.30 Registrace

9.30 – 9.40 Úvod a přivítání účastníků

(Kristýna Titěrová, META, o.p.s.)

INKLUZE DĚTÍ A ŽÁKŮ S OMJ: Z POHLEDU DÍTĚTE, RODIČE A KOMUNITY

9.40 – 9.50 Moje dětské začátky v České republice

(Xue Chadtová Song, MŠ Čtyřlístek, Praha)

Přiblížíme pocity dítěte s OMJ po příchodu do České republiky v devadesátých letech. Zaměříme se hlavně na reflexi vlastní zkušenosti, ze které vzejdou klíčové potřeby dítěte s OMJ pro úspěšné začlenění do života v cizí zemi.

9.50 – 10.10 Psychologické aspekty dětí žijících ve dvou kulturách

(Lucie Hubertová, Technická univerzita v Liberci)

Seznámíme se s psychologickými aspekty života dětí a dospívajících žijících ve dvou kulturách, a to jak u druhé generace migrantů, tak i u mladých lidí, kteří do nové země přicházejí s rodiči (první generace). Budeme se věnovat zejména vybraným psychologickým fenoménům, které souvisejí s adaptací na život ve dvou kulturách a projevují se často ve školním prostředí: fenomén vykořenění, fenomén tichého období, vývoj etnické identity.

10.10 – 10.35 Vzdělávání v cizině: pohled českého rodiče

(Renata Pešková, Pedagogická fakulta, Islandská univerzita)

Rodiče cizího původu mají zájem o vzdělání svých dětí a často migrují, aby sobě i jim zajistili lepší budoucnost. V nové zemi narážejí na nejrůznější překážky, jazyk, odlišnou kulturu a rozdíly ve vzdělávacích systémech a hodnotách. Na Islandu i po celém světě vznikají školy mateřských jazyků, ve kterých rodiče chtějí předat svým dětem znalost svého mateřského jazyka a kultury a zajistit jim větší možnosti do budoucnosti. Ve svém příspěvku bude Renata E. Pešková vyprávět o své osobní zkušenosti s výchovou vícejazyčného dítěte v Reykjavíku a snaze o porozumění školskému systému postavenému na inkluzi a škole pro všechny.

10.35 – 11.00 Zkušenosti a strategie komunitní školy

(Stefania Guccione, MŠ a ZŠ Palermo / Soc. Coop. Soc. PUERI, Itálie)

Představíme mnohaletou zkušenost vícejazyčných škol v Palermu, které podporují děti od jednoho roku po druhý stupeň ZŠ. Popíšeme si, jak se mění potřeby, přístup i funkční strategie, které pomáhají začleňování dětí v různém věku. Poukážeme na roli dospělých i spolužáků a v neposlední řadě také na výhody zapojení rodičů do života školy.

11.00 – 11.30 Čas na kávu a síťování

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

PODPORA DĚTÍ A ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM VE ŠKOLÁCH: AKTÉŘI ZMĚN

PROGRAM 22. 5. 2019

KLÍČOVÍ AKTÉŘI: KDO A JAK OVLIVŇUJE PODPORU DĚTÍ A ŽÁKŮ S OMJ VE ŠKOLÁCH

11.30 – 11.55 Podpora pedagogů na ZŠ a síťování klíčových aktérů v regionech

(Tereza Vágnerová, Radka Nováková, Jiřina Bartošová, META, o.p.s.)

Stručně představíme metodickou podporu pedagogů na ZŠ a síťování v regionech. Budeme mluvit o nastavení podpory v jednotlivých regionech, co se osvědčilo a jaká místní specifika se objevují. Zmíníme také nárok na podporu žáků s OMJ, jak se vyvíjí s příchodem novely školského zákona 2016 a jak se odráží v nastaveném systému podpory žáků s OMJ. Na mapě aktérů ukážeme důležitost jednotlivých aktérů v podpoře žáků s OMJ.

11.55 – 12.15 Žáci s OMJ a jejich podpora na školách: zjištění z dotazníkového šetření META, o.p.s.

(Yana Leontiyeva, Blanka Tollarová, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.)

Představíme zjištění dotazníkového šetření, které na jaře 2019 provedla společnost META, o.p.s. ve školách v Praze, v Plzeňském, Středočeském a Ústeckém kraji. Šetření bylo zaměřeno na zjištění počtu žáků s odlišným mateřským jazykem a na úroveň jejich češtiny, resp. na míru jazykové podpory, kterou žáci potřebují. Příspěvek ukáže počty a zastoupení žáků s OMJ na zkoumaných školách a představí podpůrná opatření, která školy pro tyto žáky a učitele využívají.

12.15 – 12.35 Projekt „Společná adresa – Praha 13“: zkušenosti městské části s integrací cizinců

(Petr Syrový, oddělení prevence a rozvoje sociálních služeb, MČ Praha 13)

Městská část Praha 13 se integraci cizinců, a tedy i podpoře dětí a žáků s OMJ ve školách, věnuje posledních deset let. Zkušenosti škol jsou však ještě delší. Ukážeme si, jak se téma integrace na městské části vyvinulo a rozrostlo do současné podoby a jaké jsou současné možnosti.

12.35 – 13.00 „Není to jen čeština“: spolupráce s rodinami žáků s OMJ

(Jan Heinrich, META, o.p.s.)

Při začleňování do vzdělávání v České republice narážejí děti s odlišným mateřským jazykem a jejich rodiny na celou řadu překážek a bariér. Ta jazyková je přitom jen tou nejvíditelnější, ale zdaleka ne jedinou. Jaká další úskalí s sebou migrační zkušenost může nést a co těmto dětem a jejich rodinám pomáhá složité životní situace překonat? Kromě jiného se budeme věnovat kulturním rozdílům, problematice vykořenění, složitým vztahům mezi rodiči a dětmi, hledání motivace a v neposlední řadě hledání domova.

13.00 – 14.00 Čas na oběd a síťování

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

PODPORA DĚTÍ A ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM VE ŠKOLÁCH: AKTÉŘI ZMĚN

PROGRAM 22. 5. 2019

INKLUZE DĚTÍ A ŽÁKŮ S OMJ: MODEL Y ŠKOL

14.00 – 14.25 Příklady podpory dítěte s OMJ v MŠ

(Tereza Linhartová, META, o.p.s.)

Představíme možnosti, jak může MŠ podpořit začlenění dítěte s OMJ v různých oblastech a reagovat tím na potřeby dítěte. Ukážeme si příklady dobré praxe z konkrétních MŠ, které budou doplněny i krátkými video ukázkami.

14.25 – 15.15 Zkušenosti s podporou žáků s OMJ v ZŠ

(Tereza Vágnerová, META, o.p.s.)

Na příkladu tří škol si ukážeme, jak může vypadat nastavení podpory žáků s OMJ v základních školách. Jak se liší podpora v plzeňské základní škole s koordinátorem inkluze od velké pražské školy, která využívá dostupných možností podpory z různých zdrojů (včetně spolupráce s META, o.p.s.)? Co mají společného? A jak vypadá systém podpory v základní škole v menším městě Středočeského kraje, kde je jen malý počet žáků s OMJ? Mimo jiné poukážeme na důležitost podpory vedení školy a významnou roli koordinátora či výchovného poradce, který podporu na škole zajišťuje.

- **Masarykova ZŠ Plzeň: škola s dobrou praxí**
(Antonín Herrmann, Lucie Sichingerová)
- **Nastavení systému práce s žáky s OMJ na ZŠ Tábořská a zkušenosti po roce fungování**
- **ZŠ Komenského, Týnec nad Sázavou: systém podpory ve škole s nízkým počtem žáků s OMJ**
(Radka Nováková)

15.15 – 15.40 Střední školy hledají a nalézají cesty, jak podpořit žáky s OMJ při studiu

(Michaela Jiroutová, META, o.p.s.)

Představíme si hlavní momenty středoškolského studia, které ovlivňují úspěšnost žáků s odlišným mateřským jazykem ve vzdělávání. Zároveň si ukážeme, jak některé střední školy v praxi konkrétně žáky s OMJ v těchto momentech podporují.

15.40 – 16.00 Shrnutí konference a neformální síťování

Konference se koná v rámci projektu Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03), který je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra České republiky.